

skoslovenské jest v konkrétním případě použití, neplyne-li již z ujednání stran, z jejich projevené vůle nebo vůbec z okolností případu, kterému místnímu právu se strany chtěly podrobiti. Ze spisů vysvítá jen tolik, že žalující firma má své sídlo na Slovensku. Že žalovaný jest jiné příslušnosti, nebylo dosud tvrzeno. Sporné strany doposud také nepřednesly, kde smlouva byla sjednána a kde má býti plněna. Tyto okolnosti jsou však důležité pro řešení otázky, zda smlouvu a tudíž i otázku promlčení jest posouditi podle právních norem platných na Slovensku a Podkarpatské Rusi nebo na ostatním území státu. Byla-li kupní smlouva uzavřena na Slovensku a měla-li i tam býti splněna, nutno pro nedostatek jiného ujednání použití i soukromého práva platícího na Slovensku. Odvolací soud to vyjádřil správně poukazem na zásadu »locus regit actum«. Shledav, že procesní soud po té stránce neučinil potřebné zjištění, doplnil odvolací soud skutková zjištění soudu první instance v tom směru, že dovodil, že obchod byl uzavřen na Slovensku a tam také mělo býti plněno. Skutečnosti odvolacím soudem zjištěné nemají však v průvodech, kterých se tento soud dovolává, žádné opory. Odvolací soud tudíž pochybil, pokud zjistil rozhodné skutečnosti bez podkladu ve spisech, a je proto třeba dalšího jednání. Bylo proto dovolání vyhověti.

Čís. 15528.

Právní povaha stavebních záloh u bytového družstva.

Ke skutečnosti přednesené teprve v dovolání nemůže dovolací soud přihlížeti ani tenkrát, když ji odpůrce dovolatelův připustil v dovolací odpovědi.

(Rozh. ze dne 22. října 1936, Rv I 2312/34.)

Žalobkyně se na žalovaném stavebním družstvu domáhá vrácení stavební zálohy, již složila jako členka žalovaného družstva proto, by jí byl v družstevním domě pronajat byt, z něhož se nyní vystěhovala. První soud uznal podle žaloby. Odvolací soud žalobu zamítl pro tentokráte.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Jde o t. zv. stavební zálohu, kterou žalující strana stavši se členem žalovaného družstva poskytla družstvu nikoli k splnění společenstevních povinností členských, nýbrž proto, aby jí byl v družstevním domě činžovním pronajat byt. Nenáleží proto tato částka, i když je částí provozovacího kapitálu družstva (§ 2 stanov), k jeho kmenovému jmění a žalující stranu jest pokládati v té příčině za věřitele žalovaného družstva. Proto se na tuto stavební žalobu nevztahují velicí předpisy §§ 3, 76 a 78 zákona č. 70/73 ř. zák., podle nichž člen společnosti s ru-

čením omezeným ručí za jeho závazky svými závodními podíly a ještě další částkou v jejich výši ještě rok po uplynutí závodního roku, v němž jeho členství zaniklo, nýbrž platí o této stavební záloze všeobecné zásady občanského zákona. Nemají proto tyto samostatné zvláštní úmluvy o stavebních zálohách co činiti s právním útvarem výdělkového a hospodářského společenstva a neodporují ustanovení stanov žalovaného družstva o stavebních zálohách zákonu čís. 70/73 ř. z. (srovn. rozh. 5825 a 13114 Sb. n. s.). Nezáleží na tom, že ustanovení o stavebních zálohách byla pojata do stanov žalovaného družstva, a žalující strana potvrdivši ve svém přístupném členském prohlášení, že jsou jí stanovy jeho známy, a složivši předepsanou stavební zálohu, aby dostala v družstevním domě byt, přistoupila na toto ustanovení o stavebních zálohách. Podle § 2 stanov jsou tyto stavební zálohy nevypověditelné a podle tvrzení žalované strany i podle povahy věci samé se vrací stavební záloha jen tehdy, jestliže do bytu vystěhovavšího se člena zálohu složivšího nastěhuje se nový nájemník, který složí zálohu ve stejné výši. V tomto opatření nelze spatřovati nic, co by bylo proti dobrým mravům, je to opatření u stavebních a bytových družstev nyní obvyklé, jehož účelem jest, aby se neztenčil stavební družstevní fond, jehož součástí jsou právě stavební zálohy členů družstva, kteří v jeho domech jako nájemníci bydlí. Není také správný názor dovolání, že by člen družstva, který z něho vystoupil a byt vyklidil, nemohl nikdy proti vůli valné hromady družstva domáhati se vrácení své stavební zálohy. Nehledíc k případu, kdy jeho stavební záloha byla nahrazena novým nájemníkem, mohl by se domáhati vrácení složené stavební zálohy zajisté i v případech jiných, jako na př., kdyby družstvo neposkytlo mu byt k užívání způsobilý, nebo kdyby mu dalo bezdůvodně výpověď z bytu, též v případě likvidace nebo konkursu družstva, nebo kdyby stavební družstevní fond byl uhrazen příjmy družstva a pod. Zpravidla bývají také tyto stavební zálohy amortisačně spláceny. K tvrzení dovolatelčinu učiněnému teprve v dovolání, že totiž její byt pronajalo družstvo nájemníku, který sice nesložil stavební zálohu, platí však vyšší činži, nelze jako k nepřipustné novotě přihlížeti. Třebas žalované družstvo tuto okolnost v dovolací odpovědi připustilo, lze spornou věc posuzovati jen podle skutkového stavu, na jehož základě rozhodoval soud odvolací, neboť předmětem přezkumu dovolacím soudem jest rozsudek soudu odvolacího.

Čís. 15529.

Kdy není vymáhající věřitel, k jehož návrhu byla zabavena a jemuž byla přikázána k vybrání pohledávka ze směnky, oprávněn k směnečné žalobě.

(Rozh. ze dne 22. října 1936, Rv I 1864/36.)